

"דרך חייך"

מיזם חינוכי לזכרם של בני ראשון לציון שנפלו
במערכות ישראל

בית יד לבנים
ראשון לציון
שרה אשר- פנהלת אגף פורשת ישראל ובית יד לבנים
אחראית המיזם: פור אבן דגן- רכזת משפחות,
חינוך והנצחה

רב"ט שלמה בנארי

נולד ביום ו' בסיוון תרפ"ט 14.6.1929

נפל ביום ט"ו בתשרי תש"ט 18.10.1948

במלחמת העצמאות

בן 19 בנופלו

ילדותו

שלמה, בנם של איסר ומרים ואח לשרה ודליה. נולד
בחג השבועות בקריית חיים ונקרא על שם סבו מצד
האם.

שלמה היה בילדותו ילד שובב ותמיד הגן על אחותו
מפני בריונים בשכונה והיה מרביץ להם. בגיל 6
שלמה החל ללמוד בבית הספר היסודי "העממי".

ילדותו

כשהיה בן חמש חיים נחמן ביאליק נפטר
וחזר מהגן בוכה וכששאלו אותו למה הוא
בוכה הוא ענה בשאלה "למה הם כולם
מתים?"

מרים ושלושת
ילדיה, 1934

נעוריו

בתקופת התיכון למד בבית הספר "בוסמת", בית ספר מקצועי לחשמלאות ולמכונאות רכב. שלמה לא רצה ללמוד אנגלית בגלל שנאתו כלפי הבריטים.

בימי התיכון הצטרף לתנועת "הנוער העובד" ושימש כמדריך בתנועה ובגדנ"ע. בתיכון החל לצאת עם נערה בשם צפרירה. בעת שירותו נהפך למפקד הגדנ"ע בקריות וסגן מפקד אזור חיפה.

שלמה וחברתו

שלמה וחבריו בסיום הלימודים

נעוריו

כשלמה היה בכיתה ז', הצליחה כיתתו לאסוף הכי הרבה תרומות לקרן קיימת לישראל (קק"ל) ושלמה נסע לירושלים ונבחר להניף את דגל קק"ל.

כשהיה חבר בגדנ"ע, תפס שלמה באמצע הלילה את אחד הילדים עם כרוזים (מודעות) של האצ"ל או הלח"י והחרים אותם. כאשר אימו ראתה את התיק ושאלה לגביו, שלמה שרף את התיק ביחד עם הכרוזים.

בכיתה ז' בחג השבועות

שלמה וחבריו בסיום הלימודים

נעוריו בנוער העובד

שלמה היה מדריך ומזכיר הסניף של תנועת "הנוער העובד" וענייני התנועה היו אצלו במקום הראשון. לא פעם עזב את בית הספר בשביל להשתתף בכינוס, יציאה, מסע או טיול, לא התעניין בחיסורים והורדת ציון. הנוער העובד מילא תפקידים רבים וחשובים בהקמת המדינה, והוא היה בראשם.

שלמה אהב לערוך קומזיצים עם חבריו בחורשה שליד הסניף ואהב את הטבע. הוא תמיד השתדל לשמור על הסביבה ולטפח אותה. שלמה היה מוכשר ועשה הכל בשביל להשיג את מטרותיו, התיישבות יהודית בארץ והקמת מדינה חדשה.

השירות הצבאי

עם סיום לימודיו הצטרף לפלמ"ח והיה חבר ההכשרה
המגויסת בבית השיטה. שם הדריך קבוצה מילדי המשק,
היה מ"כ, אחראי על הבאת אנשים ואפסנאי ההכשרה.
בהמשך, הצטרף לחטיבת "יפתח" והשתתף בקרבו
הראשון בעמק יזרעאל.

שלמה השתתף בקרבות צנדלה, זרעין, משמר העמק, ונטל
חלק בכיבוש עכו, בפריצת הדרך לגליל, בכיבוש לוד
ורמלה, בקרבות לטרון ופלוג'ה, בפריצת הדרך לנגב,
במשלטים ועוד.

שלמה ירד לנגב בתור מ"כ, סייר וחבלן. באחד הקרבות
בנגב עם חטיבתו, נפל חברו הטוב, יונתן, בקרב עם
המצרים שהתעללו בגופתו. לאחר הקרב שלמה נשבע
לנקום בהם.

**בהכשרת בית השיטה עם חבריו עזריאל
אורי ויהונתן לוינסון ז"ל**

18 II 48 . ב"ר-הלל .

[illegible]

מכתבים שכתב למשפחתו

[illegible][illegible]

והיה כדו שכתבתי תכ. הוא איך קיבלתי טון
בשם י"ה ט"ז הוא יהאם ואלה הוסיפו יסוד
לכח. והוא שיהיה די ט"ז ויהי (קצת) אלה שיהיה בה נחיה
אזכר שכתבתי לזהו וזהו חזרו לשלח
והנה נבי אשתהם.

[illegible]

המלכות (על ידי-ה) המלכות היום היום
היום היום היום היום היום היום
היום היום היום היום היום היום

חטיבת "יפתח"

(סמלה של חטיבת "יפתח")

חטיבת פלמ"ח הוקמה בגליל בעיצומה של מלחמת העצמאות, בסוף מאי 1948. אחרי פירוק הפלמ"ח השתלבה בצה"ל, לחמה בכל מלחמות ישראל ועברה גלגולים רבים, עד פירוקה בשנת 2014.

בתחילת דרכה הייתה כוח משימה, בפיקודו של מפקד הפלמ"ח יגאל אלון, ומאוחר יותר גובשה לחטיבה. החטיבה כללה בתחילתה שני גדודים: הגדוד הראשון שפעל בעמק בית שאן, בגלבוע, באזור חיפה ובגליל המערבי והגדוד השלישי שפעל בגליל המזרחי ובגבולותיו. הגדוד השני של החטיבה, שחנה בנגב בראשית המלחמה, השתייך לחטיבת הנגב והצטרף ליפתח רק בסוף 1948.

השירות הצבאי

בשירותו הצבאי שלמה שירת בחטיבת "יפתח". עם פרוץ המלחמה, היה מראשוני היוצאים לקרבות. בשלמה הייתה רוח קרבית וחלוצית שעזרה לו להילחם בקרבות ולעזור המון במהלך שירותו הצבאי.

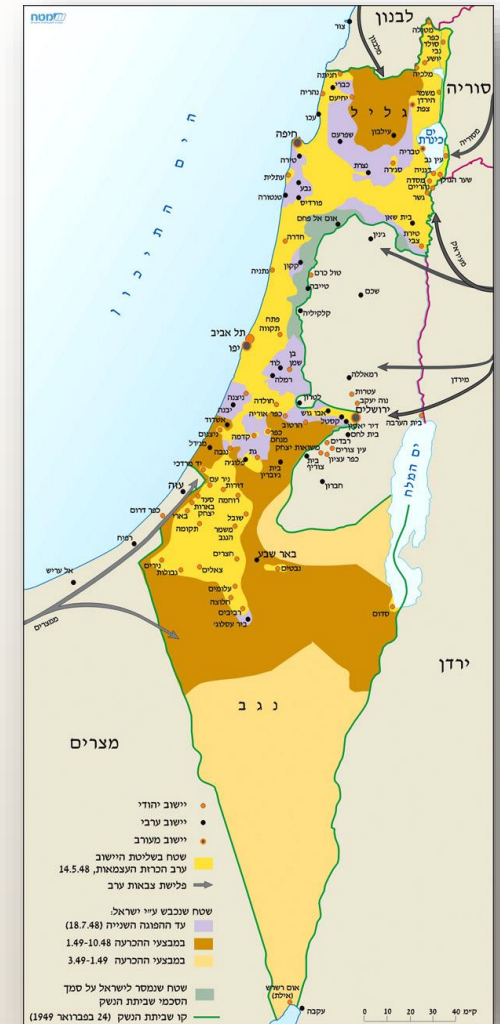
בקרב טירת צבי היה רגם, זמן קצר היה אפסנאי פלוגתי והשתלם בקורס חבלנים. אחר-כך סיים קורס סיירים והיה מפקד המחלקה של הכשרתו שצורפה לחטיבת "יפתח". שלמה שלא למד אנגלית בבית הספר משנאה לבריטים, נאלץ ללמוד זאת בשדה הקרב כדי לתקשר עם חיילים מדרום אמריקה.

מלחמת העצמאות

מלחמת העצמאות מכונה גם מלחמת
השחרור, מלחמת תש"ח, מלחמת 1948
ומלחמת הקוממיות.

המלחמה פרצה בשלושים בנובמבר תש"ח,
יום לאחר שהוכרז באו"ם על סיום המנדט
הבריטי בארץ ותכנית החלוקה. במלחמה
נפלו כששת אלפים יהודים, כאחוז
מהאוכלסייה היהודית בארץ בתקופה
זו. המלחמה נמשכה כעשרים חודשים
והסתיימה בעשרים ביולי תש"ט.

מבצע יואב

מבצע יואב נערך מה- 15 עד ה-22 באוקטובר תש"ח והיה אחד מהמבצעים הגדולים ביותר במלחמת העצמאות. במהלכו, נפרצה הדרך לנגב ונכבשה העיר באר שבע.

המבצע נקרא על שם יצחק דובנו (כינויו המחתרתי היה יואב והוא נפל בקרבות בנגב). המבצע מוכר גם בשם "עשר המכות".

מבצע יואב- הקרב על חוליקאת

חוליקאת היה מוצב מצרי ששלט על כביש חוליקאת שהיה אחד הדרכים לכיבוש הנגב.

בלילה בין ה-16 ל-17 באוקטובר כבש גדוד 51 של גבעתי את המתחם המצרי ובכך תקע טריז קטן (יתד בצורת משולש המשמש להפרדה בין שני דברים) בקו החץ המצרי.

בלילה בין השבעה עשר לשמונה עשר באוקטובר, חטיבות גבעתי ויפתח (החטיבה של שלמה) נשלחו לפרוץ בכוח מסדרון אל הנגב דרך קו החץ המצרי על הכביש הראשי לנגב.

גדוד אחד של חטיבת יפתח שבה היה שלמה תקף את מתחם חוליקאת מדרום, אך ההתקפה נכשלה ושלמה נפל בקרב. בסוף המבצע הצליחו גדודי גבעתי להשתלט על המתחם.

נפילתו

שלמה נפל ביום ט"ו בתשרי תש"ט (18.10.1948) בעת מבצע
"יואב" לפריצת הדרך לנגב, בהתקפה על משלט חוליקאת,
כאשר פרץ בראש מחלקתו אל המשלט, והובא למנוחת-עולמים
בבית-הקברות במשמר הנגב.

הנצחתו באנדרטאות

אנדרטה לזכר בני קריית חיים שנפלו במערכות
ישראל חיפה

קיר זיכרון לנופלים מהתיכון העירוני
ומשכונת קריית חיים חיפה

פינת הנצחה לנופלים מבית ספר יסודי מגינים חיפה

הנצחתו באנדרטאות

אנדרטה לזכר נופלי חטיבת יפתח בנגב במלחמת
העצמאות, צומת קמה

בנימה אישית...

הדר- לחקור על שלמה בנארי ז"ל הייתה דרך מרתקת ולמדתי כל כל הרבה על הבן אדם הזה. הבנתי במהלך העבודה שכל חלל זה עולם ומלואו שקרו לו המון דברים לפני שהוא נפל. למדתי על המלחמה במהלך העבודה ועל הדרך בה הקימו את המדינה ואת צה"ל והעבודה גרמה לי להבין הרבה יותר את החומר הנלמד. אחת העבודות המעניינות שעשיתי בתקופה האחרונה.

טליה- אני מודה על הזכות שנפלה בחלקי לעשות עבודה על אדם שהקריב את חייו למען המדינה וללמוד על משפחתו, על הנתניה ועל ההקרבה שלו כדי שתהיה לנו מדינה. במהלך העבודה היו לנו קצת קשיים כי לא הבנו איך אנחנו אמורות לסכם חיים של בן אדם שאיבד את חייו בגיל כל כך צעיר בנסיבות טרגיות במצגת אחת. גיליתי הרבה דברים מעניינים על שלמה ועל משפחתו ועל ההשפעה שהייתה לאמא שלו על הדרך בה בחר, וככל שחקרתי והכרתי את פועלם כך התמלאתי הערצה כלפיהם. העבודה עזרה לי להתעניין יותר במלחמה ולהבין את התקופה הקשה שהם עברו, ושכל חלל הוא עולם ומלואו. בנוסף, זכיתי לא רק לזכור חומר או להבין את הגורמים אלא גם לראות את הצד הנלחם ולהבין שאם לא נילחם ונשמור על המדינה שלנו לא יישאר לנו על מה להילחם ואיך הקרבה למען מדינה באה לידי ביטוי.

מגישות : הדר לוגסי וטליה זיידנרייס
י"א 6, מקיף ו' ע"ש יגאל אלון
בהדרכת : עדה הכט ברטל וגילת פט
יוני, 2023

יהי זכרו ברוך!

